

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2015/206939

Zaaknummer: 15.1111.52

Besluit tot vaststelling van de maximumprijs en de berekening van de eenmalige aansluitbijdrage en het meettarief warmteverbruik per 1 januari 2016.

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 5, eerste lid, artikel 6, eerste lid en artikel 8, vijfde lid, van de Warmtewet.

Besluit

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Achtergrond	3
3	Juridisch kader.....	4
4	Berekening van maximumprijs, aansluitbijdrage en meettarief.....	10
4.1	Maximumprijs	11
4.2	Eenmalige aansluitbijdrage	15
4.3	Het meettarief warmteverbruik.....	17
5	Dictum	18
	Bijlage	19

Besluit

1. Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 5, eerste lid van de Warmtewet. Op grond hiervan stelt ACM de maximumprijs vast die een leverancier ten hoogste zal berekenen voor de levering van warmte (hierna: maximumprijs). Daarnaast worden in dit besluit de eenmalige aansluitbijdrage voor een onvoorziene aansluiting op een bestaand warmtenet (hierna: eenmalige aansluitbijdrage voor warmte) en het tarief voor de meting van het warmteverbruik (hierna: meettarief voor warmteverbruik) berekend die de warmteleverancier ten hoogste in rekening mag brengen.
2. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2016.

2. Achtergrond

3. De warmtemarkt bestaat uit de segmenten productie, levering en transport van warmte. Deze segmenten kunnen in handen van één of van verschillende partijen zijn. Bij productie is sprake van een vrije markt. Voor de levering en transport van warmte is dit niet het geval. Verbruikers van warmte¹ kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport en de levering² willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de warmteleverancier die levert op het warmtenet³ waar zij een aansluiting op hebben. De warmteleverancier neemt zowel de levering als transport voor zijn rekening. In de gas- en elektriciteitsmarkt is levering en transport gescheiden.
4. Daarnaast hebben verbruikers van warmte vaak ook geen toegang tot een gasnetwerk. De wetgever heeft daarom het zogenaamde Niet-Meer-Dan-Anders principe (hierna: NMDA-principe) gehanteerd als grondslag voor het vaststellen van de maximumprijs. Dit principe houdt in dat deze maximumprijs bij warmtelevering niet hoger mag zijn dan de kosten die een verbruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron.

---

¹ Ingevolge artikel 1, onderdeel g van de Warmtewet is een verbruiker gedefinieerd als een persoon die warmte afneemt van een warmtenet en een aansluiting heeft van maximaal 100 kilowatt.

² Ingevolge artikel 1, onderdeel e van de Warmtewet is levering gedefinieerd als aflevering van warmte aan verbruikers.

³ Ingevolge artikel 1, onderdeel c van de Warmtewet is een warmtenet gedefinieerd het geheel van tot elkaar behorende, met elkaar verbonden leidingen, bijbehorende installaties en overige hulpmiddelen dienstbaar aan het transport van warmte, behoudens voor zover deze leidingen, installaties en hulpmiddelen zijn gelegen in een gebouw of werk van een verbruiker of van een producent en strekken tot toe- of afvoer van warmte ten behoeve van dat werk.

Besluit

5. De wetgever heeft ACM belast met de taak om de maximumprijs voor de levering van warmte vast te stellen. Daarnaast heeft ACM in dit besluit ook de berekeningen opgenomen voor de aansluitbijdrage zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Warmtewet en de berekening voor de meting van het warmteverbruik zoals bedoeld in artikel 8, vijfde lid van de Warmtewet.

3. Juridisch kader

Maximumprijs

6. Jaarlijks stelt ACM in een maximumprijsbesluit de maximumprijs voor de levering van warmte vast. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze maximumprijs tot stand is gekomen. In de volgende randnummers wordt daarom achtereenvolgens ingegaan op de relevante artikelen uit de Warmtewet, het Warmtebesluit⁴ en de Warmteregeling⁵.

De Warmtewet

7. De wettelijke grondslag voor het vaststellen van de maximumprijs is artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de Warmtewet:

*Ten aanzien van de levering van warmte brengt de leverancier ten hoogste in rekening:
- de maximumprijs, bedoeld in artikel 5, eerste lid.*

En artikel 5, eerste lid van de Warmtewet:

De Autoriteit Consument en Markt stelt de maximumprijs vast die een leverancier ten hoogste zal berekenen voor de levering van warmte. Het besluit tot vaststelling van een maximumprijs wordt bekendgemaakt in de Staatscourant.

8. De maximumprijs is gebaseerd op het NMDA-principe en bestaat uit een vast en variabel deel. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 5, tweede lid van de Warmtewet:

De maximumprijs:

- a. *is gebaseerd op de integrale kosten die een gebruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron. Deze kosten worden bepaald met de rendementsmethode;*
- b. *is opgebouwd uit een gebruiksafhankelijk deel, uitgedrukt in een bedrag in euro per gigajoule, en een gebruiksonafhankelijk deel uitgedrukt in een bedrag in euro.*

---

⁴ Besluit van 10 september 2013, houdende regels ter uitvoering van de Warmtewet.

⁵ Regeling van de Minister van Economische Zaken van 4 september 2013, nr. WJZ/13132689, houdende uitvoering van het Warmtebesluit en de Warmtewet. Op 5 december 2014 is deze regeling gewijzigd. Zie hiervoor de regeling van de Minister van Economische Zaken van 5 december 2014, nr. WJZ/14190770, tot wijziging van de Warmteregeling.

Besluit

9. De tarieven gelden voor de periode vanaf de inwerkingtreding van dit besluit tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit ingevolge artikel 5, derde lid van de Warmtewet:
- De maximumprijs treedt in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en geldt tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs. Indien op 1 januari de maximumprijs voor dat jaar nog niet is vastgesteld, geldt de laatst vastgestelde maximumprijs tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs voor het volgende jaar.*
10. De maximumprijs is de prijs die een warmteleverancier ten hoogste in rekening mag brengen. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 5, vierde lid van de Warmtewet:
- Na de inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs, bedoeld in het derde lid, worden de prijzen voor levering van warmte die hoger zijn dan de maximumprijs van rechtswege gesteld op die maximumprijs.*
11. Ingevolge artikel 5, vijfde lid van de Warmtewet wordt de berekeningswijze van de maximumprijs nader uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur:
- Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de elementen en wijze van berekening van de maximumprijs, bedoeld in het eerste lid. De voordracht voor deze algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.*

Het Warmtebesluit

12. In artikel 2 van de algemene maatregel van bestuur (hierna: Warmtebesluit) is de maximumprijsformule vastgelegd:
- De maximumprijs voor de levering van warmte bestaat uit een gebruiksafhankelijk en gebruiksonafhankelijk deel en wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:*

$$P_{maxw} = VKw + Pw * Ww$$

waarbij:

P_{maxw} = de maximumprijs voor de levering van warmte in het jaar t;

VK_w = de vaste kosten in het jaar t, uitgedrukt in euro;

P_w = de variabele kosten in het jaar t, uitgedrukt in euro per gigajoule;

W_w = het jaarverbruik van de warmteverbruiker, uitgedrukt in gigajoule.

Besluit

13. In artikel 3, eerste lid van het Warmtebesluit is het vaste deel van de maximumprijsformule uitgewerkt:

Het vaste deel wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$VKw = VKg + \Delta GK$$

en

$$\Delta GK = GKg - GKw - Ke$$

waarbij:

VKw = de vaste kosten in het jaar t;

VKg = de jaarlijkse vaste kosten van het transport, de levering en de aansluiting van gas, bestaan uit:

- a. het gemiddelde van de vaste tarieven voor gaslevering van de bekende overeenkomsten tussen leverancier en verbruiker voor éénjaarscontracten met vaste prijs op basis van het G1 tarief van de drie grootste Nederlandse gasleveranciers, voor het jaar t,*
- b. het gewogen gemiddelde van de transportafhankelijke verbruikerstarieven voor afnemers met een G6 aansluitingen van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t,*
- c. het gewogen gemiddelde van de transportafhankelijke verbruikerstarieven voor de G6 aansluitingen van de netbeheerders van gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t, en*
- d. het gewogen gemiddelde van de periodieke aansluittarieven voor de G6 aansluitingen van de netbeheerders van gastransportnetten, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t;*

ΔGK = het verschil in gebruikskosten; het verschil tussen de gebruikskosten bij het gebruik van gas als energiebron en de gebruikskosten bij het gebruik van warmte als energiebron;

GKg = de gebruikskosten bij gas, bestaande uit:

- a. de kapitaalslasten van een cv-ketel; jaarlijkse afschrijvingslasten op basis van een lineaire afschrijving en vermogensvergoeding op basis van gemiddelde resterende levensduur en reële vermogenskostenvoet,*
- b. de onderhoudskosten op basis van een jaarlijks onderhoudscontract,*
- c. de meetkosten op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t;*

GKw = de gebruikskosten bij warmte, bestaande uit;

Besluit

- a. de kapitaalslasten van een warmtewisselaar; jaarlijkse afschrijvingslasten op basis van een lineaire afschrijving en vermogensvergoeding op basis van gemiddelde resterende levensduur en reële vermogenskostenvoet
  - b. de onderhoudskosten op basis van een jaarlijks onderhoudscontract,
  - c. de meetkosten op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t ;
- K_e = de meerkosten van elektrisch koken.

14. In artikel 4 van het Warmtebesluit is het variabele deel van de maximumprijsformule nader uitgewerkt:

1. Het variabele deel wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$P_w = P_g / (\eta * CV_g)$$

waarbij:

P_w = de variabele kosten in het jaar t , uitgedrukt in euro per gigajoule;

P_g = de gemiddelde gebruiksafhankelijke gasprijs op basis van het gemiddelde van het gebruiksafhankelijke deel van de overeenkomsten tussen leverancier en gebruiker van de bekende éénjaarscontracten met vaste prijs op basis van het G1 tarief van de drie grootste Nederlandse gasleveranciers inclusief energiebelasting, voor het jaar t , uitgedrukt in euro per m^3 ;

CV_g = de bovenwaarde van de verbrandingswaarde van aardgas: 0,03517 GJ / Nm^3 ;

η = het brandstofrendement van de warmteproductie.

2. Het brandstofrendement van de warmteproductie wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$\eta = 1 / (\text{energie } g)$$

waarbij:

η = het brandstofrendement van warmteproductie;

energie g = energetische waarde van aardgasgebruik in de gaswoning.

3. De energetische waarde van aardgasgebruik in de gaswoning wordt vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$\text{energie } g = \frac{VR \times (1+LVR)}{\eta_{\text{ruimte}}} + \frac{VT \times (1+LVT)}{\eta_{\text{tap}}}$$

Besluit

waarbij:

VR = warmtevraag voor ruimteverwarming als percentage van de totale warmtevraag;

VT = warmtevraag voor warm tapwater als percentage van de totale warmtevraag;

LVR = procentuele leidingverlies bij ruimteverwarming;

LVT = procentuele leidingverlies bij tapwater;

η ruimte = gemiddeld opwekrendement voor ruimteverwarming;

η tap = taprendement.

15. In artikel 3, tweede lid en artikel 4, vierde lid van het Warmtebesluit is vastgelegd dat bij ministeriële regeling de parameters in de formules kunnen worden uitgewerkt:

Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan de elementen, genoemd in het eerste lid.

Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan de elementen, genoemd in het eerste lid, en worden de elementen, genoemd in het derde lid, vastgesteld.

De Warmteregeling⁶

16. In artikel 2 van de Warmteregeling zijn enkele parameters voor de bepaling van de vaste kosten van de maximumprijs vastgelegd:

1. Voor het vaststellen van de maximumprijs wordt bij het berekenen van het verschil in gebruikskosten uitgegaan van;

a. een aanschafwaarde van een cv-ketel van: € 2.284,50,

b. een gemiddelde levensduur van een cv-ketel van 15 jaar,

c. een gemiddelde resterende levensduur van een cv-ketel van 7,5 jaar,

d. jaarlijkse onderhoudskosten van een cv-ketel van € 139,

e. een aanschafwaarde van een warmtewisselaar van: € 1.925,

f. een reële vermogenskostenvoet gebaseerd op de laatst bekende heffingsrente die door het Ministerie van Financiën is vastgesteld,

g. een gemiddelde levensduur van een warmtewisselaar van 15 jaar,

h. een gemiddelde resterende levensduur van een warmtewisselaar van 7,5 jaar,

i. jaarlijkse onderhoudskosten van een warmtewisselaar van € 44,77,

j. de meetkosten op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t.

k. jaarlijkse meerkosten van elektrisch koken van € 20,68.

2. Voor de in dit artikel genoemde bedragen geldt het jaar 2014 als referentiejaar en worden deze bedragen voor latere jaren gecorrigeerd voor de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex.

8/19

⁶ De wijziging van de Warmteregeling van 5 december 2014 is verwerkt in aangehaalde artikelen uit de Warmteregeling.

Besluit

17. In artikel 3 van de Warmteregeling zijn enkele parameters voor de bepaling van de variabele kosten van de maximumprijs vastgelegd:
Bij de bepaling van de energetische waarde van aardgasgebruik in de gaswoning wordt gebruik gemaakt van de volgende factoren:
- warmtevraag voor ruimteverwarming als deel van de totale warmtevraag (VR), dat wordt vastgesteld op 0,79;*
  - warmtevraag voor warm tapwater als deel van de totale warmtevraag (VT), dat wordt vastgesteld op 0,21;*
  - leidingverlies bij ruimteverwarming (LVR), dat wordt vastgesteld op 0,05;*
  - leidingverlies bij tapwater (LVT), dat wordt vastgesteld op 0,10;*
  - gemiddeld opwekrendement voor ruimteverwarming (η ruimte), dat wordt vastgesteld op 0,94;*
  - gemiddeld warm tapwater rendement (η tap), dat wordt vastgesteld op 0,65.*

Eenmalige aansluitbijdrage

Warmtewet

18. In artikel 6, eerste lid, van de Warmtewet is bepaald dat indien door een leverancier bij een individuele afnemer een eenmalige aansluitbijdrage in rekening wordt gebracht voor een onvoorziene aansluiting op een bestaand warmtenet, deze bijdrage maximaal bedraagt hetgeen een gasverbruiker zou bijdragen in de situatie waarbij sprake is van een aansluiting op een gasnet.

Warmtebesluit

19. In artikel 5 van het Warmtebesluit is opgenomen dat de aansluitbijdrage voor een aansluiting op een bestaand warmtenet die door een leverancier bij een verbruiker of ontwikkelaar in rekening wordt gebracht maximaal gelijk is aan het gewogen gemiddelde tarief dat de ACM vaststelt voor het verzorgen van een aansluiting voor een G6 aansluiting voor gas, bedoeld in artikel 81c , eerste lid van de Gaswet.

Meettarief warmteverbruik

Warmtewet

20. De wettelijke grondslag voor het berekenen van het meettarief voor warmteverbruik is artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de Warmtewet:
Ten aanzien van de levering van warmte brengt de leverancier ten hoogte in rekening:
- *Het tarief voor de meting van het warmteverbruik bedoeld in artikel 8, vijfde lid.*

Besluit

21. In artikel 8, vijfde lid, van de Warmtewet is bepaald op basis waarvan het tarief voor de meting van het warmteverbruik wordt berekend:

Het tarief voor de meting van het warmteverbruik wordt vastgesteld op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar t.

4. Berekening van maximumprijs, aansluitbijdrage en meettarief

22. In dit hoofdstuk geeft ACM een toelichting op de wijze waarop ACM de maximumprijs, de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte en meettarief voor warmteverbruik) heeft berekend.

23. Voordat ACM de toelichting per tariefonderdeel geeft, maakt ACM een algemene opmerking ten aanzien van het wegen van een aantal gastarieven dat nodig is om de maximumprijs te berekenen. Het gaat hierbij om enkele tarieven⁷ die worden gehanteerd door de netbeheerders van de gastransportnetten, niet zijnde de beheerder van het landelijke gastransportnet (hierna: regionale netbeheerders). ACM zal hierbij deze weging, voor zover nodig, bewerkstelligen op basis van rekenvolumes van regionale netbeheerders. ACM sluit zich hierbij aan bij de toelichting in het Warmtebesluit, waarin het volgende wordt gesteld:

Bij de bepaling van tarieven van netbeheerders wordt in het algemeen gebruik gemaakt van een gewogen gemiddelde van alle regionale netbeheerders. Deze weging kan geschieden op basis van de door de ACM vastgestelde rekenvolumes.

De relevante rekenvolumes betreffen hierbij de rekenvolumes voor het jaar 2016 die onderdeel zijn van de tariefbesluiten gas van 2 december 2015 voor het jaar 2016 van de regionale netbeheerders⁸ (hierna: tariefbesluiten gas 2016). De weging wordt hierbij bewerkstelligd door de relevante tarieven te vermenigvuldigen met de bijbehorende rekenvolumes, en het resultaat te delen door de som van de gebruikte rekenvolumes.

24. In de bijlage van onderhavig besluit zijn de resultaten opgenomen van enkele belangrijke formules uit het Warmtebesluit waarmee de maximumprijs is berekend. ACM zal daarnaast op haar internetpagina de berekeningen (in excel-format) uit dit hoofdstuk publiceren.

⁷ De weging geldt voor de volgende tarieven die worden gehanteerd door de regionale netbeheerders voor afnemers met een G6 aansluitingen: de transportonafhankelijke en transportafhankelijke tarieven, de periodieke aansluittarieven en de meettarieven.

⁸ Zie www.acm.nl.

Besluit

4.1 Maximumprijs

25. ACM heeft de maximumprijs berekend op basis van de methode beschreven in het Warmtebesluit. Deze methode geeft in formules weer hoe de maximumprijs bepaald dient te worden. ACM heeft deze formules ingevuld met de benodigde gegevens, welke voor een groot deel afkomstig zijn uit de Warmteregeling. Hieronder zal ACM de berekening van de maximumprijs nader toelichten door het accent met name te leggen op punten waarin het Warmtebesluit niet geheel eenduidig is. ACM zal hiertoe eerst een aantal algemene punten benoemen, waarna de toelichting voor het gebruiksonafhankelijke en het gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs apart zal worden behandeld.

Algemeen

26. De financiële parameters uit de Warmteregeling zijn uitgedrukt in prijspeil 2014 incl. BTW. Om de maximumprijs voor het jaar 2016 te bepalen dienen deze in prijspeil 2016 uitgedrukt te worden door gebruik te maken van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (hierna: CPI). In de Warmteregeling staat geen definitie van deze consumentenprijsindex. ACM sluit hierbij aan op de definitie van CPI in artikel 81b, eerste lid van de Gaswet, welke als volgt luidt:

De relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Gelet op deze definitie bedraagt de CPI voor de jaren 2015 en 2016 (hierna: CPI 2015; CPI 2016) respectievelijk 1,0% en 0,8%. ACM brengt het prijspeil van een financiële parameter naar het jaar 2016 door het bedrag met prijspeil 2014 te verhogen met de CPI 2015 en CPI 2016. Zie hiervoor de onderstaande formule.

$$(1) \quad \text{Financiële parameter in prijspeil 2016} = \\ \text{Financiële parameter in prijspeil 2014} * (1 + \text{CPI 2015}) * (1 + \text{CPI 2016})$$

27. ACM rondt in haar tussenberekeningen geen waarden af. ACM rondt alleen de einduitkomst, zijnde het gebruiksonafhankelijke en het gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs, af op 2 decimalen conform de huidige warmtetarieven.

28. Voor de berekening van zowel het gebruiksonafhankelijke als het gebruiksaafhankelijke deel van de maximumprijs zijn leveringsprijzen van gas nodig. In het Warmtebesluit wordt hierbij voorgeschreven dat een middeling dient plaats te vinden over de prijzen van de drie grootste Nederlandse gasleveranciers. ACM heeft hierbij gebruik gemaakt van de

Besluit

gasgegevens die ACM tot haar beschikking heeft voor de uitvoering van haar taak zoals bedoeld in artikel 44, tweede lid van de Gaswet. ACM heeft hierbij ten eerste vastgesteld dat Eneco Retail B.V. (hierna: Eneco), Essent Retail Energie B.V. (hierna: Essent) en N.V. Nuon Sales Nederland (hierna: Nuon) de drie grootste Nederlandse gasleveranciers zijn. Vervolgens heeft ACM per gasleverancier de bekende éénjaarscontracten met vaste prijs op basis van het G1 tarief die per 1 januari 2016 aanvangen geïnventariseerd. ACM heeft hierbij geconstateerd dat er per gasleverancier verschillende producten worden aangeboden. Het betreffen naast de standaard producten ook niet-standaardproducten, zijnde goedkopere actieproducten, duurdere groene producten⁹ en producten voor alleen zakelijke klanten. ACM heeft hierbij gekozen om alleen de standaardproducten voor huishoudens mee te nemen in de berekening van de maximumprijs¹⁰. Alle drie de gasleveranciers hebben één standaardproduct voor huishoudens met een vaste prijs voor éénjaarscontracten, waardoor ze alle drie deel uitmaken van de berekening van de maximum prijs. Hieronder worden de standaardproducten per gasleverancier opgesomd.

12/19

Tabel 1: Standaardproducten per gasleverancier

Gasleverancier	Productnaam
Eneco	AardGas 1 jaar
Essent	ZHG Gas 1 jaar
Nuon	VastePrijsGas 1 jaar

29. Bij de berekening van de maximumprijs gebruikt ACM de standaardproducten voor huishoudens omdat dit product het meest representatief is. Gasverbruikers zijn immers overwegend huishoudens en zijn er naar verhouding meer verbruikers met een standaardproduct. De groene producten worden vaak gekozen door een kleine groep milieubewuste verbruikers. ACM acht deze groep niet representatief omdat het merendeel van de gasverbruikers aangeeft niet bereid te zijn om meer te betalen vanuit milieuoverwegingen¹¹. Actieproducten worden vaak gekozen door de groep prijsbewuste klanten die actief op zoek zijn naar goedkope deals. ACM acht deze groep ook niet representatief, omdat het leeuwendeel van gasverbruikers niet actief op zoek gaat naar

⁹ Vaak wordt met 'groen' gas de compensatie van CO2 uitstoot bedoeld door te investeren in duurzame producten, zoals boomaanplant projecten.

¹⁰ Producten waarbij een lagere vaste prijs geldt bij het afnemen van gas én elektriciteit (dual fuel producten) is de lagere vaste prijs gehanteerd in de berekening van de maximumprijs. De meeste huishoudens in Nederland hebben immers een contract voor dual fuel. *Tendrapportage Marktwerving en Consumentenvertrouwen in de energiemarkt Tweede halfjaar 2014*, 30 april 2015, ACM (www.acm.nl).

¹¹ In de rapportage "Stand van zaken op de energiemarkt", d.d. 30 april 2014, te vinden op www.acm.nl, geeft 75% van de respondenten aan niet meer te willen betalen voor groene stroom. ACM verwacht dat dit ook geldt voor groen gas.

Besluit

goedkope deals¹². De producten voor zakelijke klanten vindt ACM niet representatief, omdat het merendeel van de gasverbruikers huishoudelijke verbruikers betreft.

30. ACM heeft hierbij het alternatief overwogen om meerdere gasprijzen, en daarmee ook niet-standaardproducten, mee te nemen in de berekening van de maximumprijs. Dit zou kunnen leiden tot een hogere representativiteit. Hiervoor is echter een *weging* van de gasprijzen nodig die rekening houdt met hoe vaak een bepaald product wordt afgenomen door een klant. Het wegen van gasprijzen is echter niet mogelijk. Artikel 3, eerste lid sub a van de Warmtewet en artikel 4, lid 1 van de Warmtewet schrijven immers voor dat een *gemiddelde* gasprijs wordt berekend. Het alsnog meenemen van de niet-standaardproducten door een gemiddelde te berekenen kan zonder een weging leiden tot onevenredige uitkomsten. Immers, als er naar verhouding meer actieproducten dan wel groene producten zijn, wordt de gemiddelde prijs onterecht te laag dan wel te hoog vastgesteld. ACM acht dit niet gewenst. Indien de weging van gasprijzen overigens wel volgens het Warmtebesluit had mogen, zouden de relatief duurdere groene producten en de goedkopere actieproducten deels tegen elkaar zijn weggestreept. Dit zou naar verwachting tot vergelijkbare uitkomsten leiden als het niet meenemen van de niet-standaardproducten.

Gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs

31. Het gebruiksonafhankelijke deel van de maximumprijs bestaat uit verschillende onderdelen. Hiertoe worden eerst de jaarlijkse vaste kosten van de levering, het transport en de aansluiting van gas bepaald. Vervolgens wordt het verschil tussen de gebruikskosten bij het gebruik van gas als energiebron en de gebruikskosten bij het gebruik van warmte als energiebron opgeteld. ACM heeft deze onderdelen als volgt berekend.
32. De jaarlijkse vaste kosten voor levering van gas heeft ACM bepaald op basis van het gemiddelde van het gebruiksonafhankelijke deel van de prijzen voor gaslevering die gelden per 1 januari 2016 van de standaardproducten met een vaste prijs voor één jaar van Eneco, Nuon en Essent zoals uiteengezet in randnummer 28.
33. De jaarlijkse vaste kosten voor het transport van gas bestaan uit het transportonafhankelijke en transportafhankelijke deel. Deze moeten bepaald worden op basis van het gewogen gemiddelde van de tarieven voor G6 aansluitingen van de netbeheerders van de gastransportnetten, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar 2016. ACM stelt ten eerste vast dat G6-aansluitingen in de

13/19

---

¹² In de rapportage "Stand van zaken op de energiemarkt", d.d. 30 april 2014, te vinden op www.acm.nl, geeft 72% van de respondenten aan dat ze niet op zoek gaan naar informatie over energiebedrijven anders dan de eigen leverancier. Ongeveer 22% denkt over te stappen naar een andere leverancier en circa 28% wilt bij de eigen leverancier een ander contract. ACM acht dit representatief voor gasverbruikers, en verwacht daarom dat het overgrote deel van de gasverbruikers niet actief op zoek gaan naar goedkope deals.

Besluit

TarievenCode gas zijn gedefinieerd als aansluitingen met maximale capaciteit van 10 m³(n)/h. Het transportafhankelijke deel van de transportkosten kan verschillen voor G6 aansluitingen afhankelijk van het jaarverbruik. Het Warmtebesluit gaat uit van een gemiddeld huishouden in de gassituatie. Een gemiddeld huishouden heeft een jaarverbruik van circa 1.500 m³. Bij het berekenen van het transportafhankelijke deel van de transportkosten gaat ACM daarom uit van een rekencapaciteit van 3 conform de TarievenCode gas¹³. ACM heeft vervolgens de relevante gegevens (tarieven en rekenvolumes) geïnventariseerd uit de tariefbesluiten gas 2016. Deze betreffen de gegevens onder transportdienst in de categorie Kleinverbruik. Het transportafhankelijke deel heeft ACM berekend door het capaciteitsafhankelijk tarief uit het tariefbesluit gas te vermenigvuldigen met 3. Conform het Warmtebesluit heeft ACM vervolgens het gewogen gemiddelde bepaald voor beide delen (transportonafhankelijke en transportafhankelijke deel) van de kosten voor transport.

34. De jaarlijkse vaste kosten voor de aansluiting van gas dienen bepaald te worden op basis van het gewogen gemiddelde van de periodieke aansluittarieven voor de G6 aansluitingen van de netbeheerders van gastransportnetten, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, voor het jaar 2016. ACM heeft hiertoe de gegevens (periodieke aansluittarieven en rekenvolumes) geïnventariseerd uit de tariefbesluiten gas 2016. Deze betreffen de gegevens onder aansluitdienst in de categorie Periodieke aansluitvergoeding aansluitingen t/m 40m³(n)/h voor Lage druk aansluitingen van 0 t/m 10 m³(n)/h. Conform het Warmtebesluit heeft ACM vervolgens het gewogen gemiddelde bepaald aan de hand van deze gegevens
35. ACM heeft het verschil in gebruikskosten bepaald door eerst de gebruikskosten bij gas te bepalen en hierop twee kostenposten in mindering te brengen: de meerkosten van elektrisch koken en de gebruikskosten bij warmte. Het Warmtebesluit en de Warmteregeling geven hiertoe vrijwel alle formules en parameters om deze te berekenen. De meerkosten van elektrisch koken zijn hierbij becijferd op een vast bedrag welke is opgenomen in de Warmteregeling. Onderdeel van de gebruikskosten vormen de kapitaalslasten, naast de onderhouds- en meetkosten. De onderhoudskosten zijn opgenomen in de Warmteregeling en de meetkosten zijn in onderhavig besluit bepaald in randnummer 44. De kapitaalslasten zijn voor de gas- en warmtesituatie op dezelfde wijze bepaald. Enige verschil hierbij vormt de aanschafwaarde; de aanschafwaarde van een cv-ketel is hoger dan de aanschafwaarde van een warmtewisselaar. De kapitaalslasten bestaan uit de optelsom van de jaarlijkse afschrijvingslasten en de vermogensvergoeding. De jaarlijkse afschrijvingslasten heeft ACM bepaald door de aanschafwaarde te delen door de gemiddelde levensduur (15 jaar). De vermogensvergoeding is conform het

14/19

---

¹³ Zie de Tarievencode Gas op www.acm.nl. De rekencapaciteiten voor G6-aansluitingen zijn 1,5 bij een jaarverbruik tot 500 m³, 3 vanaf een jaarverbruik van 500 m³ tot 4.000 m³ en 6 wanneer het jaarverbruik minimaal 4.000 m³ bedraagt.

Besluit

Warmtebesluit bepaald op basis van de gemiddelde resterende levensduur en de reële vermogenskostenvoet. Dit komt feitelijk neer op de vermenigvuldiging van de helft van de aanschafwaarde met de reële vermogenskostenvoet. De reële vermogenskostenvoet dient volgens de Warmteregeling gebaseerd te worden op de laatst bekende heffingsrente die door het Ministerie van Financiën is vastgesteld. Heffingsrente wordt sinds 1 januari 2013 belastingrente genoemd. De belastingrente volgt de wettelijke rente voor niet-handelstransacties met een minimum van 4%. Deze is sinds 1 april 2014 ongewijzigd en staat op 4%.¹⁴ Deze rente is echter een nominale vermogenskostenvoet. ACM heeft op basis van onderstaande formule, hetgeen gebruikelijk is in de financiële wereld, de reële vermogenskostenvoet berekend.

$$(2) \quad \text{Reële vermogenskostenvoet} = (1 + \text{heffingsrente}) / (1 + \text{CPI 2016}) - 1$$

Gelet op bovenstaande formule bedraagt de reële vermogenskostenvoet 3,17%.¹⁵

Gebruiksafhankelijke deel van de maximumprijs

36. Het gebruiksafhankelijke deel van de maximumprijs wordt berekend door eerst het gemiddelde van de gebruiksafhankelijke gasprijs (inclusief energiebelasting en opslag duurzame energie) te bepalen. Dit is een bedrag in euro per m³ gas. Vervolgens wordt dit bedrag via diverse formules en parameters uit het Warmtebesluit en Warmteregeling omgezet in een bedrag in euro per GJ. Deze omzetting is een invulexercitie, welke geen nadere uitleg behoeft. ACM licht de totstandkoming van het gebruiksafhankelijke gasprijs echter nog nader toe.
37. ACM heeft de gemiddelde gebruiksafhankelijke gasprijs berekend op basis van het gemiddelde van het gebruiksafhankelijke deel van de prijzen voor gaslevering die gelden per 1 januari 2016 van de standaardproducten met een vaste prijs voor één jaar van Eneco, Nuon en Essent zoals uiteengezet in randnummer 28. Omdat ACM dient uit te gaan van een gemiddeld huishouden heeft ACM hierbij de energiebelasting voor de categorie 0-5000 m³ opgeteld die geldt voor het jaar 2016, zijnde EUR 0,25168 per m³ (excl. BTW). Tenslotte heeft ACM de opslag duurzame energie voor de categorie 0-170.000 m³ hieraan toegevoegd die geldt voor het jaar 2016, zijnde EUR 0,0113 per m³ (excl. BTW).

4.2 Eenmalige aansluitbijdrage

38. In het Warmtebesluit is de methode waarmee de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte bepaald dient te worden beschreven. In artikel 5 van het Warmtebesluit is deze methode als volgt uitgewerkt:

¹⁴ Zie www.belastingdienst.nl.

¹⁵ Voor de leesbaarheid is dit percentage hier afgerond op 2 decimalen. ACM rondt in zijn berekening dit getal niet af.

Besluit

De aansluitbijdrage voor een aansluiting op een bestaand warmtenet die door een leverancier bij een verbruiker of ontwikkelaar in rekening wordt gebracht is maximaal gelijk aan het gewogen gemiddelde tarief dat de Autoriteit Consument en Markt vaststelt voor het verzorgen van een aansluiting voor een G6 aansluiting voor gas, bedoeld in artikel 81c, eerste lid, van de Gaswet.

39. ACM heeft deze methode op de volgende wijze uitgewerkt. ACM heeft ten eerste geconstateerd dat het Warmtebesluit geen expliciet onderscheid maakt in de lengte van de aansluiting, terwijl dit in de gassituatie wel wordt gedaan. Voor aansluitingen die langer zijn dan 25 meter gelden aanvullende tarieven per meter. ACM is van mening dat het niet de bedoeling is van het Warmtebesluit om dit onderscheid te negeren in de warmtesituatie, daar dit in zou druisen tegen het uitgangspunt van het NMDA-principe. ACM berekent derhalve twee tarieven met betrekking tot de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte:
- Eenmalige aansluitbijdrage voor aansluitingen tot en met 25 meter;
  - Eenmalige aansluitbijdrage per meter voor zover de aansluitlengte langer is dan 25 meter.
40. ACM heeft vervolgens uit de tariefbesluiten gas 2016 de relevante tarieven geïnventariseerd met de bijbehorende rekenvolumes. De tarieven zijn in deze tariefbesluiten bepaald per aansluitcategorie. Een G6 aansluiting heeft volgens de Tarievencode Gas¹⁶ een maximale aansluitcapaciteit van 10 m³(n)/uur. In de tariefbesluiten gas 2016 wordt met betrekking tot de eenmalige aansluitbijdragen de categorie 0 t/m 10m³(n)/uur gehanteerd. ACM hanteert de tarieven en rekenvolumes uit deze categorie voor het bepalen van de eenmalige aansluitbijdrage voor warmte. Hierbij maakt ACM onderscheid naar de eerder genoemde twee categorieën; eenmalige aansluitbijdrage tot en met 25 meter, en per meter voor aansluitlengte langer dan 25 meter.
41. ACM bepaalt vervolgens per categorie het gewogen gemiddelde. Dit doet ACM door per categorie de geselecteerde tarieven van regionale netbeheerders te wegen met de corresponderende rekenvolumes. De prijzen in het Warmtebesluit worden bepaald incl. BTW. ACM bepaalt dit tarief daarom ook incl. BTW (21%) en rondt af op 2 decimalen conform de gastarieven. Dit resulteert in de volgende eenmalige aansluitbijdragen voor warmte:
- Eenmalige aansluitbijdrage voor aansluitingen tot en met 25 meter: EUR 962,95 (incl. BTW);
  - Eenmalige aansluitbijdrage per meter voor zover de aansluitlengte langer is dan 25 meter: EUR 33,87 (incl. BTW).

16/19

¹⁶ Zie www.acm.nl.

Besluit

4.3 Het meettarief warmteverbruik

42. Ingevolge artikel 8, vijfde lid van de Warmtewet dient het meettarief voor warmteverbruik berekend te worden op basis van het gewogen gemiddelde van de meettarieven voor G6 aansluitingen van de gasmeter van de netbeheerders van de gastransportnetten niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet (hierna: gewogen meettarief gas) voor het jaar t.
43. Voor het jaar 2016 berekent ACM het meettarief voor warmteverbruik door deze gelijk te stellen aan het gewogen meettarief gas voor het jaar 2016. Voor het jaar 2016 past ACM echter geen weging toe op de meettarieven gas van de regionale netbeheerders. Dit komt omdat de meettarieven identiek zijn¹⁷. Een weging levert in dit geval hetzelfde op als het meettarief gas van een willekeurige regionale netbeheerder. In de toekomst kunnen de meettarieven gas van regionale netbeheerders echter wel verschillen, waardoor een weging op basis van rekeenvolumes noodzakelijk kan zijn.
44. ACM heeft het meettarief gas voor het jaar 2016 vastgesteld voor alle regionale netbeheerders op EUR 20,64 (excl. BTW) per besluit van 2 december 2015.¹⁸ ACM stelt het meettarief voor warmteverbruik derhalve gelijk aan dit tarief. De prijzen in het Warmtebesluit worden bepaald incl. BTW. ACM bepaalt dit tarief daarom ook incl. BTW (21%) hetgeen resulteert in EUR 24,97. ACM rondt hierbij af op 2 decimalen conform het gastarief.

17/19

---

¹⁷ ACM heeft één meettarief vastgesteld voor alle regionale netbeheerders. ACM gaat bij de berekening van het meettarief voor warmteverbruik uit van dit maximum tarief voor alle regionale netbeheerders, conform de bedoeling van het Warmtebesluit.

¹⁸ Met kenmerk ACM/DE/2015/207112.

Besluit

5. Dictum

45. Op grond van artikel 5, eerste lid van de Warmtewet stelt de Autoriteit Consument en Markt de maximumprijs voor levering van warmte voor het jaar 2016 volgens onderstaande formule vast.

$$P_{maxw} = 276,13 + 22,66 * Ww \text{ (EUR incl. BTW),}$$

waarbij Ww = het jaarverbruik van de warmteverbruiker, uitgedrukt in gigajoule.

46. Van dit besluit zal de ACM mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal ACM dit besluit publiceren op de website van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van ACM.

47. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2016.

Den Haag,

Datum: 23 december 2015

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

mr. P. Benner
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

18/19

Besluit

Bijlage

Belangrijke parameters voor berekening Maximumprijs 2016

Parameter	Uitkomst*	EUR incl. of excl. BTW
<i>P_{maxw}</i>	276,13 + 22,66 * Ww	incl.
<i>V_{Kw}</i>	276,13	incl.
<i>P_w</i>	22,66	incl.
<i>V_{Kg}</i>	141,35	excl.
<i>V_{Kg} onderdeel a</i>	37,03	excl.
<i>V_{Kg} onderdeel b</i>	18,00	excl.
<i>V_{Kg} onderdeel c</i>	67,36	excl.
<i>V_{Kg} onderdeel d</i>	18,96	excl.
Δ <i>G_K</i>	86,85	excl.
<i>G_{Kg} onderdeel a</i>	158,65	excl.
<i>G_{Kg} onderdeel b</i>	116,95	excl.
<i>G_{Kg} onderdeel c</i>	20,64	excl.
<i>G_{Kg}</i>	296,25	excl.
<i>G_{Kw} onderdeel a</i>	133,69	excl.
<i>G_{Kw} onderdeel b</i>	37,67	excl.
<i>G_{Kw} onderdeel c</i>	20,64	excl.
<i>G_{Kw}</i>	192,00	excl.
<i>K_e</i>	17,40	excl.
<i>P_w</i>	18,72	excl.
<i>P_g</i>	0,53	excl.
<i>energie g</i>	1,24	n.v.t.
η	0,81	n.v.t.
<i>CV_g</i>	0,03517	n.v.t.

*Tussenberekeningen worden niet afgerond door ACM.